

Berättelsen som pedagogiskt verktyg

Hur kan torra fakta och svårbegripliga begrepp förvandlas till en spännande berättelse?

Berättelsen kan liknas vid en hinderbana där huvudkaraktären (löparen) gör allt för att ta sig förbi hindren och komma i mål. Hindren som huvudkaraktären drabbas av skapar spänning i berättelsen. Läsaren blir nyfiken och frågar sig: "Hur ska det gå?"

Genom lärarens berättelser eller under elevens egen "forskning", omvandlas fakta till historier som berör. Berättelser om djuret, växten, astronauten, kungen som abdikerade eller avloppsvattnet på väg till reningsverket väcker känslor till liv.

Det vi känt, det minns vi!

En berättelse kan planeras så här:

1. Fakta om huvudkaraktären (djuret, växten e.d.) skrivs in i karaktärsschemat – se nedan.
2. Grovplanering skapas i hinderschemat eller med bilder och symboler kring den röda tråden (se nästa sida).
3. Författaren reflekterar kring sin planering i hinderschemat, själv eller tillsammans med en kamrat:

• Hur får vi veta vilket problem som drabbat huvudkaraktären?
• Hur får vi veta vad huvudkaraktären vill göra för att lösa problemet?
• Har vi i slutet fått svar på den "Hur ska det gå"-fråga vi ställde oss i början?
• Har varje hinder fått en trovärdig lösning?
• Är hindren placerade så att det svåraste kommer sist, för att öka spänningen?

Karaktärsschema

Fysiskt – utanpå	Psykiskt – inuti	Socialt – omkring
Kön: Steril hona	Egenskaper: *trög, seg, sprallig, vimsig, snabb, optimistisk, lugn, kamratlig, snål, långsam, vänlig, modig, sorgsen, lat, grym, hjälpsam, tjurig, kaxig, aggressiv, ordentlig, otålig, pessimistisk, pratglad, generös, pedantisk, sur, osäker, slarvig, artig.....* Snabb, flitig, samarbetsvillig. Kan spruta gift (myrsyra)	Ekonomi – god eller dålig? Har precis lagom av allt
Ålder: 1 år (Kan bli 4 år)		Bostadsort: Skogen – vid vägen
Namn: MYRSAN (arbetsmyra)		Typ av bostad: Myrstack
Kroppsbyggnad: Stort huvud, mellankropp, bakkropp, sex ben, antenner		Familj: Mamma (drottning), pappa (hanne) = död, 1 miljon syskon
Ansiktsform: Stort och ganska runt		Släkt: Släkten bor tillsammans i stacken
Hår- och ögon: Nästan inget hår. Facettögon	Talanger: *sportig, händig, konstnärlig, musikalisk, fantasifull ....* Kan bära saker som är mycket, mycket tyngre än hon själv	Vänner: T.ex. en sorts skalbagge som ger söt vätska
Hy: Brun-röd		Grannar: Ekorre, gröngöling
Använder karaktären smink? Nej	Svagheter: *Stark rädsla för något, en fobi .....* Salt, ättika. Rädd för människor	Husdjur: Bladlöss som de mjölkar
Hur rör sig karaktären? Snabbt och tyst		Alltid bott på samma plats? Ja
Kläder: Inga	Framtidsdrömmar: Att få bo i fred i sin stack	Sysselsättning: Byggarbetare, har varit barnskötare. Ska bli matsamlare
Sätt att tala: Genom olika dofter		Intressen: Att bära hem byggmaterial till stacken
Dialekt: -	Hemlighet: Lägger ut doftspår som bara myror märker	Officiella hobbies: *Bilar, golf....* Har inte tid med hobbies.
Hälsa: God		Inofficiella hobbies: *Samla nallar, glasspinnar ....* –
Bordsskick: Äter snabbt	Det bästa som kan hända.... Att hitta en bladluskoloni att mjölka	Sommaraktiviteter: Bygger och reparerar stacken.
Vad brukar karaktären ha med sig/bära på? Stora barr, frön, ibland bladlusägg		Vanor/ovanor: Kan bli narkotikaberoende. Slö och slapp!
Märks karaktären i en folksamling (myrsamling)? Varför? Nej, alla ser likadana ut.	Det värsta som kan hända..... Att räven förstör stacken på vintern - att grävlingen förstör den på sommaren	Favoritplatser: Torra och soliga platser
		Vilka platser undviks: Blöta områden
Övrigt: Har en egen mage + en "social" att samla mat i och bära hem till de andra myrorna.	Självbild: *Jag är stark, rädd, utanför, omtyckt, hjälpsam, snäll.....* Jag är flitig, stark och hjälpsam	Viktiga händelser i livet: När hon fick börja arbeta som byggarbetare
		Första intrycket: Liten och snabb

© Veronica Grönte 2003 Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik • Bi-lagan nr 3 december 2003• Får fritt kopieras om källan anges.